

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

معادل ترکی	تلفظ بن حال	بن حال	تلفظ مصدر	مصدر
			A	آ
Süslemek, süslenmek	Aray	آرای	Arasten	آراستن
Dinlenmek	Aram	آرام	Aramiden	آرامیدن
Kılıç çekmek	Az	آز	Axten	آختن
İncitmek, incinmek	Azar	آزار	Azorden	آزردن
Denemek	Azmay	آزمای	Azmuden	آزمودن
Dinlenmek, rahatlamak	Asay	آسای	Asuden	آسودن
İçmek	Aşam	آشام	Aşamiden	آشامیدن
Kızmak, karışmak, dağılmak	Aşub	آشوب	Aşoften	آشفتن
Dinlenmek, huzur bulmak	Aram	آرام	Aramiden	آرامیدن
Bulaşmak, bulanmak	Ağer	آغر	Ağesthen	آغشتن
Yaratmak	Aferin	آفرین	Aferiden	آفریدن
Doldurmak, yığmak	Agen	آگن	Agenden	آگندن
Bulaşmak, bulaştırmak	Alay	آلای	Aluden	آلودن
Bulaştırmak, kirliletmek	Alay	آلای	Alayiden	آلاییدن
Gelmek	Ay	آی	Ameden	آمدن
Öğretmek, öğrenmek	Amuz	آموز	Amuxten	آموختن
Karıştırmak, karışmak	Amiz	آمیز	Amixten	آمیختن
Getirmek	Aver	آور	Averden	آوردن
Asmak	Aviz	آویز	Avixten	آویختن
Başlamak	Ağaz	آغاز	Ağaziden	آغازیدن
Bağışlamak, rahmet etmek	Amorz	آمرز	Amorizden	آمرزیدن
Yukarı kaldırmak	Ahiz	آهیز	Ahixten	آهیختن

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

			Elif	ا
Değmek, değerinde olmak	Erz	ارز	Erziden	ارزیدن
Düşmek	Oft	افت	Oftaden	افتادن
Yükseltmek, yukarı çekmek	Efraz	افراز	Efraxten	افراختن
Yükseltmek, yukarı kaldırmak	Efraz	افراز	Eftaşten	افراشتن
Yakmak, aydınlatmak	Efruz	افروز	Efruxten	افروختن
Arttırmak, artmak	Efzay	افزای	Efzuden	افزودن
Üzülmek, solmak, bunalmak	Efsur	افسور	Efsorden	افسردن
Saçmak, dağıtmak, atmak	Efşan	افشان	Efşanden	افشاندن
Atmak, fırlatmak	Efken	افکن	Efkenden	افکندن
Doldurmak, biriktirmek	Enbar	انبار	Enbaşten	انباشتن
Atmak, fırlatmak	Endaz	انداز	Endaxten	انداختن
Sıvamak, kaplamak	Enday	اندای	Enduden	اندودن
Biriktirmek	Enduz	اندوز	Enduxten	اندوختن
Düşünmek	Endiş	اندیش	Endişiden	اندیشیدن
Sanmak, zannetmek	Engar	انگار	Engaşten	انگاشتن
Kışkırtmak	Engiz	انگیز	Engixten	انگیختن
Durmak	İst	ایست	İstaden	ایستادن

			B	ب
Yenilmek, kaybetmek, oynamak	Baz	باز	Baxten	باختن
Yağmak	Bar	بار	Bariden	باریدن
Bağışlamak, affetmek	Bexş	بخش	Bexşiden	بخشیدن
Acımak, bağışlamak	Bexşay	بخشای	Bexşuden	بخشودن
Örmek	Baf	باف	Baften	بافتن
Gerekmek	Bay	بای	Bayesten	بایستن
Götürmek	Ber	بر	Borden	بردن
Kesmek	Bor	بر	Boriden	بریدن

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

Bağlamak	Bend	بند	Besten	بستن
Olmak	Baş, buv	باش ، بو	Buden	بودن
Ayağa kalkmak	Ber xiz	بر خیز	Ber xasten	بر خاستن
Övünmek	Bal	بال	Baliden	بالیدن
Öpmek	Bus	بوس	Busiden	بوسیدن
Kokmak	Buy	بوی	Buyiden	بوییدن
Elemek	Biz	بیز	Bixten	بیختن

				پ
Saçmak, serpmek, dağıtmak	Paş	پاش	Paşiden	پاشیدن
Aritmak, süzmek, temizlemek, dökmek	Pala	پالا	Paluden	پالودن
Pişirmek	Pez	پز	Poxten	پختن
Dağıtmak	Peraken	پراکن	Perakenden	پراکندن
Ödemek, uğraşmak	Perdaz	پرداز	Perdaxten	پرداختن
Tapmak	Perest	پرست	Perestiden	پرستیدن
Sormak	Pors	پرس	Porsiden	پرسیدن
Beslemek, eğitmek	Perver	پرور	Perverden	پروردن
Uçmak, sıçramak	Per	پر	Periden	پریدن
Kabuletmek, onaylamak	Pezir	پزیر	Peziroften	پزیرفتن
Solmak	Pejmor	پژمر	Pejmorden	پژمردن
Araştırmak	Pejuh	پژوه	Pejuhiden	پژوهیدن
Sanmak, zannetmek, saymak	Pendar	پندار	Pendaşten	پنداشتن
Giyinmek, örtünmek	Puş	پوش	Puşiden	پوشیدن
Bükme, sapmak, kıvrıkmak	Piç	پیچ	Piçiden	پیچیدن
Süslemek, donatmak	Piray	پیرای	Pirasten	پیراستن
Ölçmek	Peymay	پیمای	Peymuden	پیمودن
Bağlamak, eklenmek, birleşmek	Peyvend	پیوند	Peyvesten	پیوستن

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

				ت
Parlamak, parıldamak	Tab	تاب	Tabiden	تايدن
Saldırmak, koşmak	Taz	تاز	Taxten	تاختن
Parlamak, aydınlatmak	Tab	تاب	Taften	تافتن
Traşlamak, oymak, kazımak, yontmak	Teraş	تراش	Teraşiden	تراشيدن
Teraviden	Terav	تراو	Teraviden	تراويدن
Korkmak, ürkmek	Ters	ترس	Tersiden	ترسيدن
Ekşimək	Torş	ترش	Torşiden	ترشيدن
Çatlamak	Terek	ترك	Terekiden	تركيدن
Zayıflamak	Tek	تك	Tekiden	تكيدن
Örmek	Ten	تن	Teniden	تنيدن
e-bilmek, a-bilmek	Tevan	توان	Tevaniden	توانستن
Gütmek, biriktirmek	Tuz	توز	Tuxtten	توختن

				ج
Atlamak, sıçramak	Ceh	جه	Cesten	جستن
Aramak, araştırmak	Cuy	جوى	Costen	جستن
Kımıldamak, hareket etmek	Conb	جنب	Conbiden	جنبيدن
Savaşmak, mücadele etmek	Ceng	جنگ	Çengiden	جنگيدن
Kaynamak	Cuş	جوش	Cuşiden	جوشيدن
Çiğnemek	Cev	جو	Ceviden	جويدن

				چ
Yağmalamak	Çap	چاپ	Çapiden	چاپيدن
Tıkamak	Çep	چپ	Çepiden	چپيدن
Üstün gelmek, galip gelmek	Çerb	چرب	Çerbiden	چربيدن
Dönmek	Çerx	چرخ	Çerxiden	چرخيدن
Kırırmak	Çoruk	چروک	Çorukiden	چروکيدن
Otlamak	Çer	چر	Çeriden	چريدن
Yapışmak	Çesb	چسب	Çesbiden	چسبيدن

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

Tatmak	Çeş	چش	Çeşiden	چشیدن
Damlamak	Çek	چک	Çekiden	چکیدن
Salınmak	Çem	چم	Çemiden	چمیدن
Biçmek, dermek	Çin	چین	Çiden	چیدن

				خ
Kaşımak	Xaran	خاران	Xaranden	خارانندن
Kaşınmak	Xar	خار	Xariden	خاریدن
Ayağa kalkmak	Xiz	خیز	Xasten	خاستن
Çiğnemek	Xay	خای	Xayiden	خاییدن
Kazımak, tahriş etmek	Xeraş	خراش	Xeraşiden	خراشیدن
Salınmak	Xoram	خرام	Xoramiden	خرامیدن
Haykırmak, çığlık atmak, kükreme	Xoruş	خروش	Xoruşiden	خروشیدن
Satın almak	Xer	خر	Xeriden	خریدن
Satın almak	Xer	خر	Xeriden	خریدن
Sürünmek	Xez	خز	Xeziden	خزیدن
Kurumak	Xoşk	خشک	Xoşkiden	خشکیدن
Uyumak	Xab	خواب	Xoften	خفتن
Diken batması	Xel	خل	Xeliden	خلیدن
Eğilmek, bükülmek	Xem	خم	Xemiden	خمیدن
Gülmek	Xend	خند	Xendiden	خندیدن
Uyumak	Xab	خواب	Xabiden	خوابیدن
İstemek, dilemek, talep etmek	Xah	خواه	Xasten	خواستن
Okumak, yorumlamak	Xan	خوان	Xanden	خوانندن
Yemek	Xor	خور	Xorden	خوردن
Islanmak	Xis	خیس	Xisiden	خیسیدن

				د
Vermek	Deh	ده	Daden	دادن
Olmak (sahip olmak)	Dar	دار	Dašten	داشتن
Bilmek	Dan	دان	Danésten	دانستن

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

Parıldamak, parlamak	Dırexş	درخش	Dırexşiden	درخشیدن
Budamak, biçmek	Doru	درو	Doruden	درودن
Dermek, biçmek	Dırov	درو	Dıroviden	درویدن
Yırtmak	Der	در	Deriden	دریدن
Çalmak, hırsızlık	Dozd	دزد	Dozdiden	دزدیدن
Üflemek, nefes almak	Dem	دم	Demiden	دمیدن
Dikmek (dikiş)	Duz	دوز	Duxten	دوختن
Sağmak	Duş	دوش	Duşiden	دوشیدن
Koşmak	Dev	دو	Deviden	دویدن
Görmek	Bin	بین	Diden	دیدن

				ر
Sürmek	Ran	ران	Randen	راندن
Kapmak	Robay	ربای	Robuden	ربودن
Bitmek, yeşermek	Ruy	روی	Rosten	رستن
Kurtulmak	Reh	ره	Resten	رستن
Kavuşmak, yetişmek, ulaşmak	Res	رس	Residen	رسیدن
Eğirmek, bükme, örmek	Ris	ریس	Réşten	رشتن
Gitmek	Rev	رو	Reften	رفتن
Süpürmek	Rub	روب	Roften	رفتن
Oynamak, dans etmek	Reqs	رقص	Reqsiden	رقصیدن
Ürkmek	Rem	رم	Remiden	رمیدن
İncinmek	Renc	رنج	Renciden	رنجیدن
Rendeleme	Rend	رند	Rendiden	رندیدن
Göğermek, yeşermek	Ruy	روی	Ruyiden	روییدن
Dökmek	Riz	ریز	Rixten	ریختن

				ز
--	--	--	--	---

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

Doğmak	Za	زا	Zaden	زادن
Doğmak, doğurmak	Zay	زای	Zayiden	زاییدن
Vurmak	Zen	زن	Zeden	زدن
Silmek, gidermek	Zoday	زدای	Zoduden	زدودن
Telefon açmak	Zeng	زنگ	Zengiden	زنگیدن
Yakışmak	Zib	زیب	Zibiden	زیبیدن
Yaşamak	Ziy	زی	Zisten	زیستن

				ژ
Karışmak, buruşmak	Jul	ژول	Juliden	ژولیدن

				س
Yapmak	Saz	ساز	Saxten	ساختن
Bırakmak, teslim etmek	Sépar	سپار	Séporden	سپردن
Almak	Sétan	ستان	Séteden	ستدن
Gidermek, silmek	Sétor	ستر	Sétorden	ستردن
Övmek	Sétay	ستای	Sétuden	ستودن
Çekişmek, kavga	Sétiz	ستیز	Sétiziden	ستیزیدن
Karıştırmak, yoğurmak	Séréşt	سرشت	Séréšten	سرشتن
Şarkı, şiir söylemek	Seray	سرای	Séruden	سرودن
Kaymak	Sor	سر	Soriden	سریدن
Layık olmak, yaraşmak	Sez	سز	Seziden	سزیدن
Delmek	Sonb	سنب	Soften	سفتن
Ölçmek	Senc	سنج	Senciden	سنجیدن
Yanmak	Suz	سوز	Suxten	سوختن
Sürtmek, törpülemek	Say	سای	Suden	سودن

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

				ش
Yakışmak, yaraşmak	Şay	شای	Şayesten	شایستن
Koşmak, acele etmek	Şétab	شتاب	Şétaften	شتافتن
Olmak (değişerek, edilgen)	Şev	شو	Şoden	شدن
Yıkamak	Şuy	شوی	Şosten	شستن
Yarmak, sökmek	Şékaf	شکاف	Şékaften	شکافتن
Kırmak	Şiken	شکن	Şikesten	شکستن
Tomurcuk açmak	Şékof	شکف	Şékoften	شکفتن
Saymak	Şomar	شمار	Şomorden	شمردن
Tanımak, bilmek	Şénas	شناس	Şénaxten	شناختن
Duymak, işitmek	Şénev	شنو	Şénoften	شنفتن
Duymak, işitmek	Şénev	شنو	Şeniden	شنیدن
İsyan etmek, ayaklanmak	Şur	شور	Şuriden	شوریدن

				غ
Kükremek	Ĝor	غر	Ĝoriden	غریدن
Şaşırarak, yanılmak	Ĝelt	غلت	Ĝeltiden	غلتیدن
Uyumak	Ĝonov	غنو	Ĝonuden	غنودن

				ف
Göndermek	Férést	فرست	Féréstaden	فرستادن
Yorulmak, eskimek	Fersay	فرسای	Fersuden	فرسودن
Buyurmak, emir vermek	Fermay	فرمای	Fermuden	فرمودن
Satmak	Foruş	فروش	Foruxten	فروختن
Aldatmak	Ferib	فریب	Feriften	فریفتن
Sıkmak, itelemek, basmak	Féşar	فشار	Féşorden	فشردن
Anlamak, algılamak	Fehm	فهم	Fehmiden	فهمیدن

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

				ق
Kabul etmek, onaylamak	Qebul kon	قبول کن	Qebul kerden	قبول کردن
Kabul ettirmek	Qebulan	قبولان	Qebulanden	قبولاندن
Bulunmak, yer almak	Qerar dar	قرار دار	Qerar daşten	قرار داشتن

				ک
Azaltmak, eksiltmek	Kah	کاه	Kasten	کاستن
Ekmek, dikmek	Kar	کار	Kaşten	کاشتن
Kazmak	Kav	کاو	Kaviden	کاویدن
Yapmak, etmek	Kon	کن	Kerden	کردن
Öldürmek	Koş	کش	Kösten	کشتن
Çekmek, sürüklemek	Keş	کش	Keşiden	کشیدن
Kazımak, sökmek	Ken	کن	Kenden	کندن
Göçmek, taşınmak	Kuç	کوچ	Kuçiden	کوچیدن
Çabalamak, çalışmak	Kuş	کوش	Kuşiden	کوشیدن
Ezmek, dövme	Kub	کوب	Küften	کوفتن

				گ
Eritmek	Godaz	گداز	Godaxten	گداختن
Koymak, bırakmak	Gozar	گذار	Gozaşten	گذاشتن
Geçmek	Gozer	گذر	Gozeşten	گذشتن
Yönelmek, meyletmek	Géray	گرای	Gérayiden	گرایدن
Almak	Gir	گیر	Gıriften	گرفتن
İnanmak	Gérév	گرو	Géréviden	گرویدن
Kaçmak	Goriz	گریز	Gorixten	گریختن
Ağlamak	Géry	گری	Géristen	گریستن
Yerine getirmek	Gozar	گزار	Gozarden	گزاردن
Isırmak, sokmak	Gez	گز	Geziden	گزیدن
Seçmek	Gozin	گزین	Goziden	گزیدن

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

İçmek	Gosar	گسار	Gosarden	گساردن
Yaymak	Goster	گستر	Gosterden	گستردن
Koparmak, ayırmak, gevşemek	Gosél	گسل	Gosesten	گستستن
Ayrılmak, kopmak	Gosél	گسل	Gosixten	گسیختن
Açmak	Goşay	گشای	Goşaden	گشادن
Gezmek, dönmek, dolaşmak	Gerd	گرد	Geşten	گشتن
Açmak	Goşay	گشای	Geşuden	گشودن
Söylemek	Guy	گوی	Goften	گفتن
Görevlendirmek, ısmarlamak	Gomar	گمار	Gomaşten	گماشتن
İçine almak, sığmak, saklamak	Gonc	گنج	Gonciden	گنجیدن
Kokmak, kokuşmak	Gend	گند	Gendiden	گندیدن

				ل
Titremek, sarsmak	Lerz	لرز	Lerziden	لرزیدن
Kaymak	Leğz	لعز	Leğziden	لعزیدن
Yaslanmak, dayanmak	Lem	لم	Lemiden	لمیدن
Topallamak, aksamak	Leng	لنگ	Lengiden	لنگیدن
Ezilmek	Leh	له	Lehiden	لهیدن
Kaymak, karışmak	Liz	لیز	Liziden	لیزیدن
Yalamak	Lis	لیس	Lisiden	لیسیدن - لشتن

				م
Donmak	Mas	ماس	Masiden	ماسیدن
Sıvamak, sürmek	Mal	مال	Maliden	مالیدن
Kalmak	Man	مان	Manden	ماندن
Benzemek	Man	مان	Manésten	مانستن
Ölmek	Mir	میر	Morden	مردن
Emmek	Mek	مک	Mekiden	مکیدن

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

				ن
Övünmek, naz etmek	Naz	ناز	Naziden	نازیدن
İnlemek	Nal	نال	Naliden	نالیدن
İsimlendirmek, ad koymak	Nam	نام	Namiden	نامیدن
Oturmak	Néşin	نشین	Néşesten	نشستن
Nékuhiden	Nékuh	نکوه	Nékuhiden	نکوهیدن
Yazmak, resimlemek	Négar	نگار	Négaşten	نگاشتن
Bakmak	Néger	نگر	Négeristen	نگریستن
Göstermek	Nemay	نمای	Némuden	نمودن
Koymak, bırakmak, kurmak	Néh	نه	Néhaden	نهادن
Gizlemek saklamak	Néh	نه	Néhoften	نهفتن
Okşamak, çalgı çalmak	Nevaz	نواز	Nevaxten	نواختن
Yazmak	Névis	نویس	Névéşten	نوشتن
İçmek	Nuş	نوش	Nuşiden	نوشیدن

				ه
Korkmak, ürkemek	Heras	هراس	Herasiden	هراسیدن
Bırakmak	Hég	هل	Héşten	هشتن

				و
Çalışmak, idman, spor yapmak	Verz	ورز	Verziden	ورزیدن
Esmek	Vez	وز	Veziden	وزیدن
Düzenlemek, edite etmek	Vira	ویرا	Virasten	ویراستن

				ی
Muktedir olmak	Yar	یار	Yarésten	یارستن
Bulmak	Yab	یاب	Yaften	یافتن

Farsça Fiillerin Geniş – Şimdiki Zaman Kökünü (بن حال) Bulma Yöntemleri

Farsçada fiillerin iki kökü vardır. Fiilleri maruz kaldığı zaman esaslı değişikliği anlamak ve tüm zaman kiplerine göre çekimleyebilmek için fiillerin hem (بن حال) geniş zaman kökünü hem de (بن گذشته) geçmiş zaman kökünü bilmek gerekir.

A. بن گذشته / Geçmiş Zaman Kökü

Geçmiş zaman kökünü bulabilmek için tenli veya denli mastarların sonunda yer alan nun (ن) harfini atmak yeterlidir. Örnek: گفتن – گفت، کردن – کرد، دیدن – دید، ساتن – ساخت

B. بن حال / Geniş Zaman Kökü

Fiillerin geniş zaman kökünün bulunması düzenli fiillerde ve düzensiz fiillerde ayrıdır. Düzenli fiillerin sonundaki یدن harfleri atılınca geriye geniş zaman kökü kalır. Ancak düzensiz fiillerde bu kökü elde etmek için farklı kuralları bilmek gerekir.

DÜZENLİ FİLLER

1. Fiilin sonundaki (یدن) eki atılırsa geriye geniş zaman kökü kalır.

Bu kuralın her zaman için bir geçerliliği olmasa da, sık sık istisnaları ile karşılaşılsa da genel bir geçerliliğinden söz edilebilir.

نال + ید + ن

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
نالید	نال	یدن	نالیدن	۱
آشامید	آشام	یدن	آشامیدن	۲
بخشید	بخش	یدن	بخشیدن	۳
اندیشید	اندیش	یدن	اندیشیدن	۴
آرامید	آرام	یدن	آرامیدن	۵

İstisnaları:

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
آفرید	آفرین	یدن	آفریدن	۱
دید	بین	یدن	دیدن	۲
چید	چین	یدن	چیدن	۳
شنید	شنو	یدن	شنیدن	۴
گزید	گزین	یدن	گزیدن	۵

2. Fiilin sonundaki (تن) eki atılırsa geriye geniş zaman kökü kalır.

باف + ت + ن

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
بافت	باف	تن	بافتن	۱
شکافت	شکاف	تن	شکافتن	۲
شکفت	شکف	تن	شکفتن	۳
				۴
				۵

3. Fiilin sonundaki (دن) eki atılırsa geriye geniş zaman kökü kalır.

آور + د + ن

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
آورد	آور	دن	آوردن	۱
افکند	افکن	دن	افکندن	۲
خورد	خور	دن	خوردن	۳
ماند	مان	دن	ماندن	۴
کند	کن	دن	کندن	۵

İstisnaları:

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
آزد	آزار	دن	آزدن	۱
آمد	آی	دن	آمدن	۲
برد	بر	دن	بردن	۳
زد	زن	دن	زدن	۴
شد	شو	دن	شدن	۵
کرد	کن	دی	کردن	۶
مرد	میر	دن	مردن	۷

DÜZENSİZ FİLLER

Düzensiz fiillerin geniş zaman kökünü bulmak için gerekli bir takım kurallar vardır. Bu kurallar sırasıyla şunlardır.

1. Fiilin sonundaki (دن) eki atılır ve و harfi | harfine dönüşmek suretiyle geniş zaman kökü kalır.

آزمو + د + ن

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak Son Harfler	Mastar	
آزمود	آزمو – آزما	ودن	آزمودن	۱
پیمود	پیمو – پیما	ودن	پیمودن	۲
گشود	گشو – گشا	ودن	گشودن	۳
سرود	سرو – سرا	ودن	سرودن	۴
فرمود	فرما	ودن	فرمودن	۵

İstisnaları:

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş Zaman Kökü	Atılacak Son Harfler	Mastar	
بود	بو – باش	ودن	بودن	۱
درود	درو	ودن	درودن	۲

2. Fiilin sonundaki (ادن) eki atılır geniş zaman kökü kalır.

افت + اد + ن

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş Zaman Kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
افتاد	افت	ادن	افتادن	۱
فرستاد	فرست	ادن	فرستادن	۲
ایستاد	ایست	ادن	ایستادن	۳
نهاد	نه	ادن	نهادن	۴

İstisnaları:

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
داد	ده	ادن	دادن	۱
گشاد	گشا	دن	گشادن	۲

3. (ختن) ile biten mastarların sonundaki تن eki atılır ve خ harfi ز harfine dönüşmek suretiyle geniş zaman kökü kalır.

سو خ + ت + ن

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
سوخت	سوز	تن	سوختن	۱
افروخت	افروز	تن	افروختن	۲
آموخت	آموز	تن	آموختن	۳
انداخت	انداز	تن	انداختن	۴
پخت	پز	تن	پختن	۵

İstisnaları:

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş Zaman Kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
شناخت	شناس	تن	شناختن	۱
فروخت	فروش	تن	فروختن	۲
گسیخت	گسل	تن	گسیختن	۳

4. ستن ile biten mastarların sonundaki ستن eki düşer ve geniş zaman kökü elde edilir.

آرا + ست + ن

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
آراست	آرا	ستن	آراستن	۱
دانست	دان	ستن	دانستن	۲
گریست	گری	ستن	گریستن	۳
توانست	توان	ستن	توانستن	۴

İstisnaları:

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
جست	جه	ستن	جستن	۱
خواست	خواه	ستن	خواستن	۲
رست	ره	ستن	رستن	۳
جست	جو	ستن	جستن	۴
رست	رو	ستن	رستن	۵
شست	شو	ستن	شستن	۶

5. یشتن ile biten fiillerin sonundaki تن eki atılır ve ش harfi de ر harfine dönüşür.

کاش + ت + ن

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
کاشت	کار	شتن	کاشتن	۱
گذاشت	گزار	شتن	گذاشتن	۲
نگاشت	نگار	شتن	نگاشتن	۳
پنداشت	پندار	شتن	پنداشتن	۴

İstisnaları:

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
افراشت	افراز	شتن	افراشتن	۱
رشت	ریس	شتن	رشتن	۲
گشت	گرد	شتن	گشتن	۳
نوشت	نویس	شتن	نوشتن	۴
سرشت	سرش	شتن	سرشتن	۵
کشت	کش	شتن	کشتن	۶

6. یفتن ile biten fiillerin sonundaki تن düşer ve ف harfi de ب ye dönüşür.

یاف + ت + ن

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
یافت	یاب	فتن	یافتن	۱
شتافت	شتاب	فتن	شتافتن	۲
کوفت	کوب	فتن	کوفتن	۳
تافت	تاب	فتن	تافتن	۴

İstisnaları:

Geçmiş Zaman Kökü	Geniş zaman kökü	Atılacak son harfler	Mastar	
آشوفت	آشوب	فتن	آشفتن	۱
رفت	روب	فتن	رفتن	۲
سفت	سنب	فتن	سفتن	۳

FARŞADA ZAMANLAR TABLOSU

صرف منفی	معادل ترکی	صرف فعل رفتن	معادل ترکی	زمان	
نرفتم	Gittim	رفتم	Basit Geçmiş Zaman	گذشته‌ی ساده	۱
نمی روم	Gidiyorum	می روم	Şimdiki Zaman	حال اخباری	۲
نمی رفتم	Gidiyordum	می رفتم	Geçmiş Zaman (Süreklilik)	گذشته‌ی استمراری	۳
نرو - نروید/مرو	Git-Gidin	برو - بروید	Emir Kipi	امر	۴
نخواهم رفت	Gideceğim	خواهم رفت	Gelecek Zaman	آینده	۵
نرفته‌ام	Gitmişim	رفته‌ام	Duyulan Geçmiş Zaman	گذشته‌ی نقلی	۶
نرفته بودم	Gitmiştim	رفته بودم	Uzak Geçmiş Zaman	گذشته‌ی دور	۷
-	Gitmekteyim	دارم می روم	Tamamlanmamış Ş.Z.	حال ناتمام	۸
-	Gitmekteydim	داشتم می رفتم	Tamamlanmamış G.Z.	گذشته‌ی ناتمام	۹
(کاش) نروم	Gitsem/Gideyim	(کاش) بروم	İstek Kipi (Geniş Zaman)	آرزو	۱۰
(کاش) نمی فتم	Gitseydim/Gideydim	(کاش) می رفتم	İstek Kipi (Geçmiş Zaman)	گذشته‌ای التزامی	۱۱
نرفته باشم	Gitmiş olayım	رفته باشم	İstek Kipi (Geçmiş Zaman)	حال التزامی	
نمی توان گفت	Söylenebilir	می توان گفت	Mutlak Yeterlilik	فعل‌های غیری	۱۲
نمی شود گفت	Söylenebilir	می شود گفت		شخصی	
نباید گفت	Söylenmeli	باید گفت	Gereklilik	Şahıssız Fiiller	
نمی توانم بروم	Gidebilirim	می توانم بروم	e-bilmek Yeterlilik	فعل اقتداری	۱۳
نتوانستم بروم	Gidebildim	توانستم بروم		تواستن	
نمی توانستم بروم	Gidebiliyordum	می توانستم بروم			
نروم	Giderim	روم	Geniş Zaman	حال ساده	۱۴

FARŞADA ZAMANLAR, ÇEKİM FORMÜLLERİ VE ÖRNEK ÇEKİMLERİ

1. Basit Geçmiş Zaman			بن گذشته + شناسه		۱. گذشته‌ی ساده		
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱	بن گذشته	مصدر
کردند	کردید	کردیم	کرد	کردی	کردم	کرد	کردن
-tılar	-tınız	-tık	-tı	-tın	-tım	Yap-	Yapmak
نکردند	نکردید	نکردیم	نکرد	نکردی	نکردم		
-dılar	-dınız	-dık	-dı	-dın	-dım	Yapma-	

2. Geçmiş Zaman (Süreklilik)			می + بن گذشته + شناسه		۲. گذشته‌ی استمراری		
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱	بن گذشته	مصدر
می رفتند	می رفتید	می رفتیم	می رفت	می رفتی	می رفتم	رفت	رفتن
-iyordular	-iyordunuz	-iyorduk	-iyordu	-iyordu	-iyordum	Git-	Gitmek
نمی رفتند	نمی رفتید	نمی رفتیم	نمی رفت	نمی رفتی	نمی رفتم		
-miyordular	-miyordunuz	-miyorduk	-miyordu	-miyordun	-miyordum		

3. Geniş Zaman			بن حال + شناسه		۳. حال ساده		
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱	بن حال	مصدر
روند	روید	رویم	رود	روی	روم	رو	رفتن
-erler	-ersiniz	-erler	-er	-ersin	-erim	Git-	Gitmek
نروند	نروید	نرویم	نرود	نروی	نروم		
-mezler	-mezsınız	-meyiz	-mez	-mezsın	-mem		

4. Şimdiki Zaman			می + بن حال + شناسه		۴. حال اخباری		
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱	بن حال	مصدر
می کنند	می کنید	می کنیم	می کند	می کنی	می کنم	کن	کردن
-iyorlar	-iyorsunuz	-iyoruz	-iyor	-iyorsun	-iyorum	Yap-	Yapmak
نمی کنند	نمی کنید	نمی کنیم	نمی کند	نمی کنی	نمی کنم		
-yorlar	-yorsunuz	-yoruz	-yor	-yorsun	-yorum	Yapmı-	

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

5. Emir Kipi			ب + بن حال فعل		۵. امر		
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱	بن حال	مصدر
-	برو	-	-	برو	-	رو	رفتن
-	Gidin	-	-	Git	-	Git	Gitmek
-	مروید/نروید	-	-	مرو / نرو	-		
-	Gitmeyin	-	-	Gitme	-		

6. Gelecek Zaman			خواه + شناسه + بن گذشته		۶. آینده		
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱		مصدر
خواهند رفت	خواهید رفت	خواهیم رفت	خواهد رفت	خواهی رفت	خواهم رفت	خواه-رفت	رفتن
-ecekler	-eceksiniz	-eceğiz	-ecek	-eceksin	Gideceğim	Git -	Gitmek
نخواهند رفت	نخواهید رفت	نخواهیم رفت	نخواهد رفت	نخواهی رفت	نخواهم رفت		
-meyecekler	-meyeceksiniz	-meyeceğiz	-meyecek	-meyeceksin	-meyeceğim	Gitme-	

7. Geçmiş Zaman (Duyulan)			بن گذشته + ه + شناسه		۷. گذشته‌ی نقلی		
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱		مصدر
رفته‌اند	رفته‌اید	رفته‌ایم	رفته‌است	رفته‌ای	رفته‌ام		رفتن
-mişler	-mişsiniz	-mişiz	-miş	-mişsin	-mişim	Git-	Gitmek
نرفته‌اند	نرفته‌اید	نرفته‌ایم	نرفته‌است	نرفته‌ای	نرفته‌ام		
-memişler	-memişsiniz	-memişiz	-memiş	-memişsin	-memişim	Git-	

8. Geçmiş Zaman (Uzak)			بن گذشته + ه + بود + شناسه		۸. گذشته‌ی دور		
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱		مصدر
رفته بودند	رفته بودید	رفته بودیم	رفته بود	رفته بودی	رفته بودم		رفتن
-miştiler	-miştiniz	-miştik	-mişti	-miştin	-miştim	Git-	Gitmek
نرفته بودند	نرفته بودید	نرفته بودیم	نرفته بود	نرفته بودی	نرفته بودم		
-memiştiler	-memiştiniz	-memiştik	-memişti	-memiştin	-memiştim	Git-	

9. Şimdiki Zaman (Devam Eden)			دار + شناسه + می + بن حال فعل + شناسه		۹. حال ناتمام		
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱		مصدر
دارند می روند	دارید می روید	داریم می رویم	دارد می رود	داری می روی	دارم می روم		رفتن
-mekteiler	-mekteesiniz	-mekteyiz	-mekte	-mekteesin	-mekteyim	Git-	Gitmek
Bu yapının ikinci anlamı da –mek üzere olmak anlamındadır. (gitmek üzereyim) Bu zamanın olumsuz çekimi yoktur.							

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

10. Geçmiş Zaman (Devam Eden)			داشت + شناسه + می + بن گذشتهی فعل + شناسه			۱۰. گذشتهی ناتمام	
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱		مصدر
داشتند	داشتید	داشتیم	داشت	داشتی	داشتم		رفتن
می رفتند	می رفتید	می رفتیم	می رفت	می رفتی	می رفتم		
-mekteydiler	-mekteydiniz	-mekteydik	-mekteydi	-mekteydin	-mekteydim	Git-	Gitmek
Bu yapının ikinci anlamı da –mek üzere olmak anlamındadır. (gitmek üzereydim) Bu zamanın olumsuz çekimi yoktur.							

11. İstek Kipi (Geniş Zaman)			ب + بن حال فعل + شناسه			۱۱. آرزو – وجه التزامی (حال)	
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱		مصدر
بروند	بروید	برویم	برود	بروی	بروم		رفتن
Gideler	Gidesiniz	Gidelim	Gide	Gidesin	Gideyim	Git-	Gitmek
نروند	نرویم	نرویم	نرود	نروی	نروم		
Gitmeyeler	Gitmeyesiniz	Gitmeyelim	Gitmeye	Gitmeyesin	Gitmeyeyim		

12. İstek Kipi (Geçmiş Zaman)			بن گذشته + ه + باش + شناسه			۱۲. آرزو – التزامی (گذشته)	
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱		مصدر
رفته باشند	رفته باشید	رفته باشیم	رفته باشد	رفته باشی	رفته باشم		رفتن
Gitmiş olalar	Gitmiş olasınız	Gitmiş olalım	Gitmiş ola	Gitmiş olasın	Gitmiş olayım		Gitmek
نرفته باشند	نرفته باشید	نرفته باشیم	نرفته باشد	نرفته باشی	نرفته باشم		
Gitmemiş olalar	Gitmemiş olasınız	Gitmemiş olalım	Gitmemiş ola	Gitmemiş olasın	Gitmemiş olayım		

12. Yeterlilik (Şimdiki Zaman)			می + توان + شناسه + ب + بن حال فعل + شناسه			۱۳. اقتداری (حال)	
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱		مصدر
می توانند	می توانید	می توانیم	می تواند	می توانی	می توانم		رفتن
بروند	بروید	برویم	برود	بروی	بروم		
-ebiliyorlar	-ebiliyorsunuz	-ebiliyoruz	-ebiliyor	-ebiliyorsun	-ebiliyorum	Gid-	Gitmek
نمی توانند	نمی توانید	نمی توانیم	نمی تواند	نمی توانی	نمی توانم		
بروند	بروید	برویم	برود	بروی	بروم		
Gidemiyorlar	Gidemiyorsunuz	Gidemiyoruz	Gidemiyor	Gidemiyorsun	Gidemiyorum		

Geniş Zaman Fiil Kökleri & Zamanlar & Kipler
İsmail Söylemez

14. Yeterlilik (Geçmiş Zaman)		توانست + شناسه + ب + بن حال فعل + شناسه				۱۴. اقتداری (گذشته)	
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱	مصدر	
توانستند بروند	توانستید بروید	توانستیم برویم	توانست برود	توانستی بروی	توانستم بروم		رفتن
Gidebildiler	Gidebildin	Gidebildik	Gidebildi	Gidebildin	Gidebildim		Gitmek
نتوانستند بروند	نتوانستید بروید	نتوانستیم برویم	نتوانست برود	نتوانستی بروی	نتوانستم بروم		
Gidemediler	Gidemediniz	Gidemedik	Gidemedi	Gidemedin	Gidemedim		

15. Mutlak Yeterlilik	می + توان + بن گذشته ی فعل	۱۵. وجوبی مطلق
Gidilebilir	می توان رفت	
Gidilemez	نمی توان رفت	

16. Gereklilik		باید + ب + بن حال فعل + شناسه				۱۶. وجوبی	
جمع ۳	جمع ۲	جمع ۱	مفرد ۳	مفرد ۲	مفرد ۱	مصدر	
باید بروند	باید بروید	باید برویم	باید برود	باید بروی	باید بروم		رفتن
-meliler	-melisiniz	-meliyiz	-meli	-melisin	-meliyim	Git-	Gitmek
نباید بروند	نباید بروید	نباید برویم	نباید برود	نباید بروی	نباید بروم		
-memeliler	-memelisiniz	-memeliyiz	-memeli	-memelisin	-memeliyim		